

Český abstrakt Cílem rigorózní práce je řešení problematiky mechanismu a vmístění granitového magmatu do podmínek svrchní kůry. Studovaným tělesem je říčanský pluton, který je neobvyklý, asymetrický a představuje vhodnou intruzi pro interpretaci různých modelů, které se vztahují k dynamice granitového magmatu. V současné době je nejrozšířenějším modelem pro výstup magmatu tzv. vmístění žilnými kanály (inkrementální “diking”). Říčanský pluton nacházející se v sv. části střeđočeského plutonického komplexu reprezentuje post-tektonickou mělkou intruzi eliptického tvaru v horizontálním řezu, vmístěnou do hornin barrandienského neoproterozoika a spodního paleozoika před ~337 milióny lety. Okraj plutonu je tvořen více frakciováním výrazně porfyrickým granitem, jeho vnitřní část však zaujímá nevýrazně porfyrický granit. Mezoskopické foliace v granitu jsou paralelní s okrajem plutonu a korespondují dobře s magnetickými (AMS) foliacemi. Magnetické lineace na okraji plutonu jsou subhorizontální (sklon 0–20°) a jsou paralelní s okrajem. Naopak v centru jsou magnetické lineace strmé (sklon 60–70°) s variabilními směry. Tyto stavby v plutonu jsou interpretovány jako výsledek tzv. helikálního (spirálovitého) toku, podle něhož rychlejší subvertikální tok magmatu s nižší viskozitou a obsahem vyrostlic K-živců ve středu plutonu generoval subhorizontální tok magmatu s vyšší viskozitou a obsahem vyrostlic K-živců ve vnější části plutonu. Uvedený model helikálního toku může přispět k objasnění transportu granitoidních magmat v mělce uložených úrovních svrchní kůry.